

Sygn. akt. III RC 629/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2013r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Wojtoszek

Protokolant: Anna Kołodziej

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2013r. w Kłodzku

na rozprawie sprawy z powództwa A. N. (1)

przeciwko K. N. (1)

o alimenty

I. oddała powództwo w całości,

II. zasądza od powódki częściowe koszty procesu w wysokości 360 złotych tytułem nie uiszczonej opłaty sądowej w sprawie.

Sygn. akt III RC 629/12

UZASADNIENIE

Powódka A. N. (1) wniosła o zasądzenie na jej rzecz alimentów wyrównawczych w wysokości 600 zł miesięcznie od pozwanego K. N. (1). W uzasadnieniu pozwu podała, że od 1 marca 2012 r. wysokość jej emerytury wynosi 973, 55 zł a pozwanego ponad 2600 zł. Powódka ponosi stałe miesięczne opłaty ,wraz z masażami w wysokości, 913 zł .A. N. (1) bieżące wydatki pokrywała też z darowizny, która otrzymała od pozwanego w wysokości 50 000 złotych. Darowizna wystarczyła jej do września 2012 r.

W stanowisku końcowym na rozprawie w dniu 25 września 2013 r. A. N. (1) wniosła o zasądzenie od pozwanego alimentów w wysokości 600 zł miesięcznie .

Pełnomocnik pozwanego K. N. (1) w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 2417 zł . W uzasadnieniu podano, że wyrokiem Sąd Okręgowego w Świdnicy z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie sygn. akt I C 834/10 , utrzymanym w mocy przez wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 r. , w sprawie sygn akt I ACa 136/12 zostało rozwiązane małżeństwo powódki z pozwanym, z winy obojga małżonków. Żądanie A. N. (1), w wyroku rozwodowym , w zakresie przyznania na jej rzecz alimentów od pozwanego, zostało oddalone ponieważ nie znajdowała się ona wówczas w niedostatku. Również obecnie , między stronami nie nastąpiła zmiana przewidziana w art. 138 kro , która byłaby podstawą przyznania powódce alimentów. Obecnie K. N. (1) otrzymuje emeryturę w wysokości 2610,88 zł. Pozwany prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z córką A. N. (2), która z uwagi na stan zdrowia opiekuje się pozwanym i podejmuje jedynie prace dorywcze. .Stale miesięczne wydatki pozwanego to kwota 1853 złotych , na leki przepisane przez onkologa pozwany wydaje miesięcznie 500 zł a na inne leki i leczenie , związane licznymi schorzeniami rozpoznanymi u pozwanego, wydaje on miesięcznie 700 zł .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18 listopada 2011 r. , w sprawie sygn. akt. I C 834/10 rozwiązano małżeństwo powódki A. N. (1) z pozwanym K. N. (1) , z winy obu stron a w pkt. II w/w wyroku oddalono wnioszek A. N. (1) o zasądzenie na jej rzecz alimentów od pozwanego K. N. (1). Wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 r. , w sprawie sygn. akt I ACa 136/12 oddalono apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18 listopada 2011 r. , sygn. akt. I C 834/10

dowód: akta Sądu Okręgowego w Świdnicy , w sprawie o sygn. akt. I C 834/10

W tym czasie A. N. (1) otrzymywała emeryturę w wysokości 915 zł miesięcznie. Powódka w dniu 21 stycznia 2009 r. podarowała swojej córce W. R. lokal mieszkalny na 15 położony w L. przy ul. (...) o wartości 100 000 złotych , w którym A. N. (1) miała na swoją rzecz ustanowioną dożywotnią i nieodpłatną służebność mieszkania.

Powódka w czasie sprawy rozwodowej mieszkała w podarowanym córce lokalu. A. N. (1) ponosiła opłaty za czynsz w tym lokalu w wysokości 382,15 zł oraz opłaty za energię , wodę i gaz w wysokości 400 zł. Powódka 5-10 razy w miesiącu uczęszczała na masaż . Za jeden masaż płaciła 30 zł.

A. O.-N. była inwalidką z powodu choroby oczu, chorowała na niedoczynność tarczycy i żylaki. Na leki wydawała 60 zł miesięcznie.

Powódka pokrywała częściowo koszty utrzymania mieszkania oraz inne wydatki , z darowizny w wysokości 50 000 zł, która otrzymała w dniu 30 lipca 2008 r. od pozwanego K. N. (1) .

Powódka otrzymała nagrodę w postaci darmowych wstępów do atrakcji turystycznych na ziemi (...) oraz medal pamiątkowy za udział w Programie Promocyjnym „ (...) H.”.

dowód: akta Sądu Okręgowego w Świdnicy , w sprawie o sygn. akt. I C 834/10

W tym czasie pozwany otrzymywał emeryturę w wysokości 2553,27 zł miesięcznie. K. N. (1) zajmowała się córka A. N. (2) , która z uwagi na opiekę nad ojcem podejmowała tylko prace dorywcze, z których osiągała dochód w wysokości 300 zł miesięcznie. A. N. (2) z pozwanym prowadziła wspólne gospodarstwo domowe. Czynsz za mieszkanie pozwanego wynosił 628,01 zł miesięcznie.

Pozwany był po operacji lewego płuca, z którego usunięto mu nowotwór. U K. N. (1) występowało zapalenie stawów kręgosłupa, sztywniejący kark oraz choroba niedokrwienna serca. Pozwany w okresie od 3 do 14 lutego 2011 r. był hospitalizowany w 4 (...) Szpitalu (...) we W. z rozpoznaniem zeszywniającego zapalenia stawów , choroby zwyrodnieniowo-dyskopatycznej kręgosłupa lędźwiowego, zmiany ogniskowej w szczycie lewego płuca , choroby niedokrwiennej mięśnia sercowego, bielactwa, wyprysku rozsianego, brodawki łojotokowe.

K. N. (1) miesięcznie na zakup leków wydawał 1100 zł , w tym 700 zł na zakup leków z związku z chorobą nowotworową.

dowód: akta Sądu Okręgowego w Świdnicy , w sprawie o sygn. akt. I C 834/10

W dniu 16 sierpnia 2012 r. K. N. (1) wniósł do tut. Sądu powództwo przeciwko A. N. (1) o zapłatę kwoty 50 000 złotych z tytułu odwołania darowizny uczynionej na jej rzecz w dniu 30 lipca 2008 r. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 23 stycznia 2013 r. , w sprawie I C 1014/12 oddalono powództwo K. N. (1) o zapłatę 50 000 zł . Wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 28 maja 2013 r. oddalono apelację K. N. (1) od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 23 stycznia 2013 r. , sygn. akt I C 1014/12.

dowód: - akta Sądu Rejonowego w Kłodzku , w sprawie o sygn. akt. I C 1014/12

Obecnie A. N. (1) otrzymuje emeryturę w wysokości 1010,33 złotych i sama prowadzi gospodarstwo domowe. A. N. (1) mieszka nadal w mieszkaniu w L., które podarowała córce W. R.. Powódka ponosi następujące stałe opłaty miesięczne

- 404 zł z tytułu czynszu, za energię elektryczną -30 zł, za gaz 40 zł, za telefony 100 zł, za leki 150 zł, co daje łączną kwotę 724 złotych .

A. N. (1) choruje przewlekłe na żylaki i ma kłopoty z cholesterolem. W dniu 10 grudnia 2012 r. powódka miała operację na żylaki w lewej nodze. Z tego tytułu musiała wydać na leki 100 zł . Do dnia 20 listopada 2012 r. powódka korzystała z prywatnych masaży, za które płaciła 200 zł miesięcznie. W dniach 17-26 czerwca 2013 r. A. N. (1) korzystała z zabiegów na uszkodzony kręgosłup na NFZ.

Od 21 listopada 2012 r. powódka nie jeździ już na wycieczki. Wyjeżdża tylko do rodziny. Na początku czerwca 2013 r. A. N. (1) była 10 dni nad morzem .

Powódka pieniądze z darowizny w kwocie 50 000 zł , która otrzymała od K. N. (1) w dniu 30 lipca 2008 r. , wydawała od sierpnia 2008 r. w kwocie po 1000 zł miesięcznie. Kwotę 50 000 zł powódka wydała do września 2012 r.

Po 7 marca 2012 r. nie nastąpiła żadna zmiana w życiu osobistym powódki ani nie pogorszył się jej stan zdrowia, który zwiększyłby wydatki na leki .

dowód: -przesłuchanie powódki k. 80 k. 136-137

-decyzja ZUS z dnia 28 03 2013 r.

Obecnie K. N. (1) prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z córką A. N. (2), która się nim opiekuje i z tego powodu nie może podjąć stałej pracy. Pozwany otrzymuje emeryturę w wysokości 2713, 48 zł. Jego córka A. N. (2), z zawodu technik ekonomista, do do grudnia 2012 podejmowała prace dorywcze, z których osiągała dochód w wysokości 500 zł. A. N. (2) w okresie od 18 12 2012 r. do 31 07 2013 r., oraz od dnia 20 sierpnia 2013 r. jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku .

Pozwany ponosi następujące stałe miesięczne wydatki : z tytułu czynszu-631,06 zł , za energię elektryczną-55 zł, RTV-17 zł, telefon komórkowy -150 zł, co daje łącznie kwotę 853, 06 złotych.

Od 7 marca 2012 r. pogorszył się stan zdrowia pozwanego. W czerwcu 2013 r. miał operację na NFZ endoprotezę stawu biodrowego prawego. W dniach od 07 08 2013 r. do 17 09 2013 r. K. N. (1) przebywał w (...) Zakładzie (...) ,, P." na Oddziale Rehabilitacyjnym we W. , gdzie rozpoznano u niego stan po endoprotezoplastyce stawu biodrowego prawego z powodu choroby zwyrodnieniowej, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, choroba niedokrwienna mięśnia serca, nadciśnienie tętnicze, stan po operacji adenocarcinoma płuca lewego w 2011 r. Pozwany jest leczony onkologicznie i pozostaje pod stałą kontrolą poradni onkologicznej. Jest w trakcie obserwacji po leczeniu operacyjnym raka płuca , obecnie bez nawrotów choroby. K. N. (1) na leki miesięcznie wydaje 800-900 zł oraz kupuje herbatkę ziołową , za kwotę 360 zł miesięcznie, która przeciwdziała nawrotom choroby nowotworowej.

dowód:- przesłuchanie pozwanego k. 81 , k.137

- wymiar opłat z dnia 25 09 2012 r. k.33

- decyzji ZUS z dnia 14 03 2013 r. k.122

- zaświadczenia z dnia 12 02 2013 r. k. 123

- karty informacyjnej z dnia 17 09 2013 r. k.124-125

- zaświadczeń z dnia 23 08 2013 r. k.126-127

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z treścią Art. 60. § 1 k.r.o. Małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczania środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym i majątkowym zobowiązanego. Art. 60. § 1 k.r.o. reguluje istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego między byłymi małżonkami, po orzeczeniu rozwodu, w sytuacji gdy oboje małżonkowie zostali uznani za winnych rozkładu pożycia małżeńskiego. Wtedy podstawą do dochodzenia alimentów przez byłego małżonka jest jego niedostatek. W orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, że pojęcie niedostatku z art. 60 § 1 k.r.o. oznacza brak jakichkolwiek środków utrzymania jak i sytuację, kiedy uzyskane środki nie wystarczają na pełne zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb. Zdaniem Sądu Najwyższego „usprawiedliwione potrzeby to takie, których zaspokojenie zapewni uprawnionemu normalne warunki bytowe, odpowiednie do jego stanu zdrowia i wieku”. (wyrok SN z dnia 07 09 2000 r., I CKN 872/00, Lex nr 530682)

Natomiast art. 138 k.r.o. stanowi, że w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiany te dotyczyć mogą zakresu potrzeb uprawnionego i możliwości zobowiązanego. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub istotne zmniejszenie się możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami. Jednakże zakres obowiązku alimentacyjnego nigdy nie może przekroczyć możliwości zarobkowych osoby zobowiązanej, ani też usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej do alimentów.

Z powyższego wynika, że rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 k.r.o. wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmniejszeniu lub zwiększeniu. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po wydaniu prawomocnego wyroku

W przedmiotowej sprawie, zdaniem Sądu, w okresie od daty prawomocności wyroku rozwodowego z dnia 18 listopada 2011 r. tj. od dnia 7 marca 2012 r., mocą którego rozwiązano, z winy obu stron, małżeństwo A. N. (1) z pozwanym K. N. (1) i oddalono żądanie powódki w przedmiocie alimentów od pozwanego K. N., do dnia zamknięcia rozprawy w dniu 25 września 2013 r., nie zaszła taka zmiana stosunków między stronami, która uzasadniałaby zasądzenie alimentów na rzecz powódki.

Podnieść należy, że prawomocnym wyrokiem rozwodowym z dnia 18 listopada 2011 r. Sąd rozwiązując z winy obu stron, małżeństwo powódki i pozwanego, oddalił żądanie A. N. (1) o zasądzenie na jej rzecz alimentów od pozwanego K. N. (1). Sąd w wyroku rozwodowym jednoznacznie stanął na stanowisku, że A. N. (1) nie znajduje się w niedostatku. Powódka utrzymywała się wówczas z emerytury w wysokości 915 złotych, z której pokrywała opłaty związane z utrzymaniem mieszkania, zakupowała leki i zaspokajała wszystkie swoje usprawiedliwione potrzeby. Ponadto powódka dysponowała darowizną w kwocie 50 000 zł, która otrzymała w dniu 30 lipca 2008 r. od pozwanego. Z otrzymanej darowizny A. N. (1) wydawała po 1000 zł miesięcznie na swoje różne potrzeby, w tym na liczne wycieczki, rozrywki, masaże.

W tym czasie pozwany otrzymywał świadczenie emerytalne w wysokości 2553,27 zł, ale jego wydatki związane z utrzymaniem mieszkania (620 zł) a przede wszystkim z zakupem leków były znacznie wyższe niż ponoszone na ten cel przez powódkę. K. N. (1), z powodu licznych schorzeń, miesięcznie wydawał na leki kwotę 400 zł oraz na leki w związku z chorobą nowotworową 700 zł. Ponadto K. N. (1), z uwagi na stan zdrowia był pod opieką córki A. N. (2), która z nim prowadziła wspólne gospodarstwo domowe. A. N. (2), z uwagi na opiekę nad pozwanym nie mogła podjąć stałej pracy i utrzymywała się z prac dorywczych, z których osiągała dochód w wysokości 300 zł miesięcznie.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd uznał, że od dnia 7 marca 2012 r. nie zaszły żadne zmiany w sytuacji materialnej, osobistej, zdrowotnej powódki ani w możliwości realizowania przez nią własnymi siłami swoich usprawiedliwionych potrzeb. Obecnie A. N. (1) otrzymuje emeryturę w wysokości 1010,33 zł miesięcznie. Powódka ponosi stałe miesięczne opłaty związane z utrzymaniem mieszkania oraz zakupem leków w wysokości 724

zł. Na inne usprawiedliwione potrzeby A. N. (1) pozostaje jej miesięcznie kwota 286,33 złote. Nie uległ pogorszeniu stan zdrowia powódki. Mimo że A. N. (1), z powodu braku środków, nie korzysta już z prywatnych masażów, powódka zapewniła sobie takie zabiegi na NFZ, które miała od dnia 17-26 czerwca 2013 r. A. N. (1) z otrzymywanej emerytury jest w stanie wygospodarować środki na 10 dniowe wczasy nad morzem oraz na odwiedziny u rodziny. Nie bez znaczenia w przedmiotowej sprawie jest fakt, że powódka nie musiała zwracać pozwanemu darowizny w kwocie 50 000 zł ponieważ wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 23 stycznia 2013 r., w sprawie I C 1014/12 oddalono powództwo K. N. (1) o zapłatę 50 000 zł z tytułu odwołania tej darowizny. Natomiast wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 28 maja 2013 r. oddalono apelację K. N. (1) od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt I C 1014/12. Mimo, iż z zeznań A. N. (1) wynika, że kwotę darowizny 50 000 zł, którą otrzymała od pozwanego w dniu 30 lipca 2008 r., wydatkowała do końca września 2012 r., to jest to nieistotne w przedmiotowej sprawie. Powódka, zgodnie z tym co zeznała, wydawała miesięcznie kwotę 1000 zł, z otrzymanej darowizny. A. N. (1) z tej kwoty opłacała prywatne masaże, wycieczki i inne swoje potrzeby. Takie dysponowanie otrzymaną darowizną było autonomiczną i niezależną decyzją powódki, która mogła rozsądniej i oszczędniej gospodarować kwotą 50 000 zł. Zważyć bowiem należy, gdyby powódka co miesiąc z kwoty 50 000 zł przeznaczała na swoje potrzeby kwotę 300 zł, to otrzymana darowizna wystarczyłaby A. N. (1) na 13 lat i 8 miesięcy. Sąd stanął również na stanowisku, że nie można uznać, że powódka A. N. (1) znajduje się w niedostatku, jeżeli powódka wyzbyła się znacznej części swojego majątku i w dniu 21 stycznia 2009 r. podarowała swojej córce W. R. swój lokal mieszkalny nr (...) położony w L. przy ul. (...), o wartości 100 000 złotych.

Przechodząc do oceny obecnej sytuacji majątkowej pozwanego K. N. (1) stwierdzić należy, że nie zaszły w niej istotne zmiany, pogorszeniu uległ tylko stan jego zdrowia. K. N. (1), oprócz szeregu schorzeń, które rozpoznano u niego już w czasie sprawy rozwodowej, w czerwcu 2013 r. był na operacji endoprotezoplastyki stawu biodrowego prawego z powodu choroby zwyrodnieniowej. K. N. (1) jest nadal leczony onkologicznie i pozostaje pod stałą kontrolą poradni onkologicznej. Jest w trakcie obserwacji po leczeniu operacyjnym raka płuca, obecnie bez nawrotów choroby. Pozwany otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 2713,48 zł. Pozwany prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z córką A. N. (2), która z uwagi na opiekę nad ojcem nie pracuje. A. N. (2) od 18 12 2012 r. jest zarejestrowana jako osoba bezrobotna, bez prawa do zasiłku i pozostaje na utrzymaniu pozwanego. K. N. (1) ponosi stałe miesięczne koszty utrzymania mieszkania w kwocie 853,06 zł i wydaje miesięcznie na leki 800 zł oraz 360 zł na herbatkę ziołową zapobiegającą nawrotom choroby nowotworowej. Wszystkie stałe miesięczne wydatki pozwanego wynoszą 2013,06 złotych. Na inne usprawiedliwione potrzeby pozwanego i jego córki A. N. (2) pozostaje mu kwota 700,42 zł, co daje 350,21 złotych na osobę. Porównując kwotę 350,21 złotych z kwotą 286,33 złotych, która zostaje miesięcznie A. N. (2), Sąd uznał, że w stosunku do sytuacji majątkowej pozwanego, powódka nie znajduje się w niedostatku, który usprawiedliwiłby jej roszczenia alimentacyjne. Istotnie pozwany otrzymuje dużo wyższe świadczenia emerytalne od powódki, ale koszty jego usprawiedliwionych potrzeb, w tym przed wszystkim wydatki na leki w kwocie 1160 zł miesięcznie, powodują, że żyje na zbliżonym poziomie materialnym co powódka.

W przedmiotowej sprawie Sąd, na podstawie art. 60. § 1 kro w zw. z art. 138 kro oddalił powództwo A. N. (1) o alimenty od pozwanego K. N. (1) ponieważ analiza zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego wykazała, że w od dnia 7 marca 2012 r. tj. od dnia prawomocności wyroku rozwodowego nie nastąpiła istotna zmiana stosunków między stronami a powódka A. N. (1) nie znajduje się w niedostatku.

W pkt II wyroku, Sąd na podstawie art. 102 kpc zasądził od powódki częściowe koszty procesu w wysokości 360 złotych tytułem nie uiszczonej opłaty sądowej. Nie zasądził od A. N. (1) zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Przepis art. 102 k.p.c. pozostawia - ze względów słuszności - sądom pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu, gdy zastosowanie zasady odpowiedzialności za wynik (art. 98 k.p.c.), nie dałoby się pogodzić z tymi zasadami. Brzmienie tego przepisu, mówiącego o "wypadkach szczególnie uzasadnionych", przemawia za tezą, że chodzi tu o przepis wprowadzający wyjątek od zasady, co wyłącza stosowanie wykładni rozszerzającej. Oznacza to, że na podstawie art. 102 k.p.c. - odmiennie niż np. w wypadkach z art. 101 - sąd może tylko nie zasądzić od strony przegranej całości lub części kosztów, nie może natomiast zasądzić na jej rzecz kosztów od strony wygrywanej. Zgodnie z art.

98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Przepis ten ustanawia zasady odpowiedzialności za wynik procesu oraz orzekania o zwrocie kosztów niezbędnych i celowych. Za przegrywającego uznaje się powoda, którego żądanie nie zostało uwzględnione, albo pozwanego, którego obrona okazała się nieskuteczna. Trafne jest natomiast odwołanie się do reguły słusznościowej, zamieszczonej w art. 102 k.p.c. Jak bowiem przyjął Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego wyżej postanowienia z dnia 16 lutego 2011 r., II CZ 203/10, przepis ten wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawiając ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, niepubl.). Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, niesprawiedliwe. Stanowią je zarówno fakty związane z samym procesem, jak i leżące poza nim, a dotyczące sytuacji życiowej, stanu majątkowego stron, które powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Zatem przepis art. 102 k.p.c. powinien być zastosowany wówczas, gdy w okolicznościach danej sprawy obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu przeciwnika byłoby rażąco niezgodne z zasadami słuszności (postanowienie SN z dnia 12 01 2012 r. IV CZ 117/11 LEX 1119555)

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie trafne jest natomiast odwołanie się do reguły słusznościowej z art. 102 kpc. Zważyć bowiem należy, że powódka A. N. (1) nie znajduje się w niedostatku, ale na opłaceniu stałych miesięcznych wydatków pozostaje jej z emerytury (1010 zł netto) kwota 286,33 złotych, która nie pozwala na pokrycie jej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 2417 zł. Powódka prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, jej źródłem utrzymania jest emerytura kwocie 1010, 33 zł, występowała w sprawie samodzielnie, bez pełnomocnika z wyboru, a jej wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu został oddalony. Powódka swoim postępowaniem w sprawie nie opóźniała procesu, z uwagi na jej sytuację materialną nawet stawka minimalna w wysokości 1200 zł z tytułu zastępstwa procesowego, byłaby wygórowana. i dlatego Sąd zastosował wobec niej przesłanki z art. 102 kpc.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji wyroku.